

4V-hanke
Välitä, Vaikuta, Viihdy, Voi hyvin

HYVÄ KÄYTÄNTÖ

ALUEELLINEN YMPÄRISTÖKASVATTAJA

Avainsanat: yhteistyö, koulu, päivähoito, lasten ja nuorten vapaa-ajantoiminta, järjestöt, kunnat, kaupunginosa

Kenelle: kunnille, järjestöille, luonto- ja ympäristökouluille, seurakunnille

Tavoite

Alueellinen ympäristökasvattaja toimii tukihenkilönä kestävän kehityksen työssä tietyn alueen kouluille, päiväkodeille, leikkipuistoille ja nuorisotaloille.

Hyvä käytäntö pähkinänkuoressa

Alueellinen ympäristökasvattaja antaa tukea kestävän kehityksen työhön alueen koulujen, päiväkotien, leikkipuistojen, nuorisotalojen ja muiden toimijoiden kasvattajille. Kohderyhmää voi laajentaa myös esimerkiksi iltapäivätoimintaan, seurakuntien kerhotoimintaan ja järjestöjen lapsi- ja nuorisotyöhön. Alueellinen ympäristökasvattaja on toimijalähtöinen konsultti ja kouluttaja. Lisäksi hän toimii tarpeen vaatiessa yhdyslinkkinä kunnan virkamiehiin. Alueellisen ympäristökasvattajan työ tukee kunnan kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumista käytännössä. Ympäristökasvattajan näkökulmasta tavoitteena on antaa tukea toimijoille siten, että kestävän kehityksen työstä tulisi luonteva, suunnitelmallinen ja tavoitteellinen osa toimijoiden työtä.

Toteuttaminen

Alueellinen ympäristökasvattaja voi olla palkattuna kuntaan (esimerkiksi opetus- tai ympäristövirastoon tai jollekin koululle), järjestöön, luonto- tai ympäristökouluun, seurakuntaan tms. Tärkeintä on, että hän saa luotua toiminta-alueellaan toimivan yhteistyöverkoston kunnan toimijoihin ja kunnassa toimiviin muihin tahoihin sekä tietenkin kohdealueen kouluihin, päiväkoteihin, leikkipuistoihin ja nuorisotaloihin. Toiminta alue voi olla melko suuri, mutta on tärkeää, että se ei muodostu liian suureksi, sillä alueellisen ympäristökasvattajan on kyettävä pitämään aktiivisesti ja henkilökohtaisesti yhteyttä alueen toimijoihin. Ympäristökasvattajalla on hyvä olla työpiste toiminta-alueella.

Alueellisen ympäristökasvattajan työ ohjautuu toimijoiden toiveiden mukaan, joten se on hankalasti ennustettavissa. Annettu työaika ja muut resurssit rajaavat toimintaa, mutta muuten liiallinen etukäteen rajaaminen ei ole hyväksi, vaan on annettava tilaa mielikuvitukselle ja uusille kokeiluille.

4V-hanke
Välitä, Vaikuta, Viihdy, Voi hyvin

HYVÄ KÄYTÄNTÖ

ALUEELLINEN YMPÄRISTÖKASVATTAJA

Resurssit

- Alueellisen ympäristökasvattajan palkka
- Toimintarahaa tarvittava määrä
- Työtila
- Alueella liikkumiseen polkupyörä, bussilippu tms.

Kokemuksia

Alueellisen ympäristökasvattajan konseptia on testattu kolmessa hankkeessa: Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskuksen ja Suomen Ympäristökasvatuksen Seuran hankkeissa Ekoarki ja Ekoarki Vantaalla vuosina 2003–2006 sekä Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskuksen sekä Espoon, Helsingin ja Vantaan kaupunkien yhteisessä 4V-hankkeessa vuosina 2008–2011.

Ekoarki-hanke

Alueellisen ympäristökasvattajan konsepti kehitettiin Itä-Helsingissä. Alusta pitäen ajatuksena oli tukea alueen koulujen ja päiväkotien kasvattajia ympäristökasvatukseen liittyvissä asioissa. Kokemukset olivat hyviä.

Ekoarki Vantaalla -hanke

Hankkeessa testattiin alueellisen ympäristökasvattajan toiminnan siirrettävyyttä. Ympäristökasvattaja työskenteli Itä-Vantaalla vuoden ajan ja konseptin siirtäminen tuntui mahdolliselta ja toimivalta.

4V-hanke

4V-hankkeessa alueellisten ympäristökasvattajien työ suunniteltiin Ekoarki-hankkeiden pohjalta tarkemmin. Tavoitteena oli edistää erityisesti kestävän kehityksen ohjelmatyötä, jolloin työn tulokset jäisivät varmemmin elämään. Lisäksi jo varhaisessa vaiheessa päätettiin että koulujen ja päiväkotien hyväksi kokemat käytännöt kerätään talteen muiden toimijoiden tueksi. Hankkeessa julkaistiin saatujen kokemusten ja alueellisten ympäristökasvattajien yhteisen työn perusteella koulujen ja päiväkotien kestävän kehityksen oppaat.

Hyödyt kestävän kehityksen kannalta

Alueellinen ympäristökasvattaja edistää kestävän kehityksen osaamista toiminta-alueensa kouluissa, päiväkodeissa, leikkipuistoissa ja nuorisotaloissa. Strategioiden tavoitteet muuttuvat käytännön toiminnaksi. Kestävän kehityksen työstä tulee suunnitelmallista ja luonteva osa alueen toimijoiden työtä.

Yhteystiedot

Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy, Eija Koski